

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до
Податкового кодексу України щодо дійсності первинних документів
бухгалтерського та податкового обліку
(реєстр. № 4955 від 12 липня 2016 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 06 вересня 2016 року (протокол № 50) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо дійсності первинних документів бухгалтерського та податкового обліку (реєстр. № 4955 від 12 липня 2016 року), поданий народними депутатами України Ванатом П.М., Романовським О.В. та іншими (далі – Законопроект)

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою зменшення податкового тиску на платників податків шляхом визначення, що тільки встановлення судом за позовом контролюючого органу двох фактів у їх сукупності: факту нездійснення господарської операції, стосовно якої була складена податкова накладна, та факту заповнення такої податкової накладної не уповноваженою на це чи невстановленою особою, – є підставою для визнання такої податкової накладної недійсною.

Для досягнення мети авторами пропонується доповнити пункт 44.1 статті 44 Податкового кодексу України (далі – ПК України) новим абзацом, у якому закріпити, що документи, визначені абзацом першим цього пункту (а саме: первинні документи, реєстри бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інші документи, пов'язані з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством), вважаються недійсними та не можуть бути використаними у цілях оподаткування у разі встановлення судом за позовом контролюючого органу факту нездійснення господарської операції, стосовно якої такі документи було складено, і факту заповнення документів не уповноваженою на це чи невстановленою особою, та доповнити пункт 201.9 статті 201 ПК України новим абзацом, згідно з яким податкова накладна вважається недійсною у разі встановлення судом за позовом контролюючого органу факту нездійснення господарської операції,

стосовно якої така податкова накладна була складена, і факту заповнення її не уповноваженою на це чи невстановленою особою.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Основному Законі України визначається, що Україна є демократичною, соціальною, правовою державою (стаття 1), права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави; держава відповідає перед людиною за свою діяльність; утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (частина друга статті 3), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), органи державної влади, у тому числі й Верховна Рада України, та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 6, частина друга статті 19, стаття 85), Конституція України має найвищу юридичну силу, закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

Виконання конституційного обов'язку, передбаченого статтею 67 Основного Закону України, реалізується сплатою кожним податків і зборів. Відповідно до конституційних повноважень Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади в Україні виключно законами України визначає права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод, а також виключно законами України встановлює систему оподаткування, податки і збори (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85, пункт 1 частини першої та пункт 1 частини другої статті 92 Конституції України). При унормуванні цих суспільних відносин держава має право визначати механізми, які забезпечують платником належну сплату податків і зборів.

Конституція України закріплює право людини і громадянина на захист, а також гарантує право кожному на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб (частини перша і друга статті 55).

Конституційний Суд України у пункті 1 резолютивної частини Рішення від 25 листопада 1997 року № 6-зп (справа громадянки Дзюби Г.П. щодо права на оскарження в суді неправомірних дій посадової особи) та пункті 1 резолютивної частини Рішення від 14 грудня 2011 року № 19-рп/2011 (справа про оскарження бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо заяв про злочини) висловив позицію, що скарги підлягають безпосередньому розгляду в судах незалежно від того, що прийнятим раніше законом міг бути встановлений інший порядок їх розгляду (оскарження до органу, посадової особи вищого рівня по відношенню до того органу і посадової особи, що прийняли рішення, вчинили дії або допустили бездіяльність).

Правосуддя в Україні здійснюється виключно судами; делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються; юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі; судочинство здійснюється Конституційним Судом України та судами загальної юрисдикції; судді при здійсненні правосуддя незалежні і підкоряються лише закону (частини перша, друга, третя статті 124, частина перша статті 129 Основного Закону України).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо дійсності первинних документів бухгалтерського та податкового обліку (реєстр. № 4955 від 12 липня 2016 року), поданий народними депутатами України Ванатом П.М., Романовським О.В. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ